

‘Ik heb het leven naar mijn hand gezet’

Diane Wind

FOTO: ROEL DIJKSTRA

DOOD, GEWOON...

Dood, gewoon... In deze reeks interviews die eens per maand in deze krant verschijnt, krijgen markante Schiedammers indringende vragen voorgelegd door Helen Teunissen, directeur van Matrice Uitvaartbegeleiding. Een interview over de dood, over de uitvaart en daarmee een gesprek over het leven. In dit interview spreekt zij met Diana Wind, directeur van het Stedelijk Museum Schiedam.

Helen Teunissen

FOTO: SJAAK VAN BEEK

We ontmoeten elkaar in het restaurant van het Stedelijk Museum Schiedam. Wind: “Ik vind dit een gezellige plek, een prettige omgeving zo in het hart van het museum. Dit is ook de sfeer die ik in het museum wil brengen: warm en gastvrij. De mensen mogen zich welkom voelen. Voor veel mensen is het een hoge drempel om naar een museum te gaan, die drempel wil ik weghalen.”

Wind vond de brief met daarin het verzoek om dit interview onverwacht. “Ik vond het een heel interessante vraag. Normaal ben ik vlot met antwoorden, maar nu heb ik het eerst even laten rusten: hoe moet ik het aanpakken. Ik heb besloten mij maar te laten verrassen.”

Arbeidersgezin

“Mijn vader had voor elektriciens geleerd, mijn moeder was naaister, beiden Amsterdammers. Ik ben in 1957 in Canada geboren, mijn ouders waren in de jaren vijftig geëmigreerd. Vandaar dat je mijn naam op z'n Engels uitspreekt, ik ben vernoemd naar het liedje Diana van Paul Anka. In 1960 zijn we teruggegaan naar Amsterdam. Ik heb een oudere halfzus, wij hebben samen een heel eigen gevoel voor humor. Andere mensen begrijpen die niet zo snel. Het bindt ons heel erg, dat

komt ook omdat we een soort verbond hadden tegen mijn ouders. Het is jammer te moeten constateren dat die geen goede relatie met elkaar hadden. Ze waren erg op zichzelf gericht en er was daardoor weinig plek voor ons. Daar hebben we allebei veel last van gehad. Ik heb geluk gehad dat ik onderweg de juiste mensen ben tegengekomen. We verhuisden van Amsterdam naar Nieuw-Vennep. Ik was een straatmeid die kon vloeken en vechten als de beste. Het hoofd van de lagere school nam meteen de zorg voor mij op zich, hij was heel vertrouwd. Ook had ik veel aan het gezin waarin mijn jeugdvriendin woonde en op de middelbare school werd ik in de gaten gehouden door de conrector. Dat is toch bijzonder: er was altijd iemand die op mij lette en die voor mij zorgde.”

Afscheid bij leven

“Mijn ouders zijn beiden overleden. In feite heb ik bij leven al afscheid genomen van hen, ik had ze ook een paar jaar niet gezien. Ze waren al uit mijn leven, ze waren er geen onderdeel meer van. Toen mijn vader erg ziek bleek te zijn ben ik toch weer langs gegaan. Moeilijk, want ik had eigenlijk geen behoefte aan contact. Het was voor hem immens moeilijk te

zeggen dat hij van mij hield. Wel kon hij, op mijn vraag, beloven ‘noot meer gemeen tegen mij te zijn’. Het is heel belangrijk voor mij geweest dat ik die vraag heb kunnen stellen en dat ik mijn grens heb kunnen aangeven. Voor mij is de dood van mijn vader het begin van het echte leven voor hem. Ik denk dat hij nu gelukkig is.”

Poppenkast

“Mijn moeder overleed drie jaar geleden. Zij heeft de keus gemaakt dat ze mijn zus en mij niet meer wilde zien, dat heeft zo'n 2,5 jaar geduurd. Dat zorgde voor onbegrip bij de mensen om haar heen, er wordt van je

Toscane.

FOTO: PR

verwacht dat je voor je ouders zorgt. Ik denk dat kinderen in sommige gevallen teveel pikken van ouders. Bij het maken van de tekst voor de rouwkaart was het heel lastig: wat moesten we schrijven?! Het zorgde zelfs voor de nodige humor. Er waren een paar mensen bij haar uitvaart, we hebben niet gesproken, dat vonden ze teveel poppenkast. Het is al met al heel vervelend geweest. Pas bij het leeghalen van haar huis vroegen de mensen om haar heen naar onze kant van het verhaal. Van beide kanten gaf dat veel herkenning. Ik vind het jammer dat ik het niet goed heb kunnen afsluiten met mijn moeder. Er was geen ruimte bij haar om ons tegen elkaar uit te spreken zodat we el-

kaar daarna alle vrijheid hadden kunnen laten en respecteren.”

Liefde en afstand

“Mensen om mij heen zijn belangrijk voor mij. Misschien hebben een relatie en vriendschappen een grote betekenis voor mij omdat ik zo weinig familie heb. Ook de mensen in het museum vind ik heel belangrijk. Ik wil voor ze zorgen, ik ben hier in het museum vaker dan thuis. De sfeer die daarmee ontstaat wil ik ook uitstralen naar de bezoekers van het museum. Ik wil geen baas zijn die alleen maar zegt wat er moet gebeuren. Dit werk en deze func-

aanwezig in de sfeer, bijzonder om te merken!” Wind vertelt over een andere uitvaart, die van een jonge dochter van een medewerker. “Wat ik toen zo mooi vond was dat iedereen een zonnebloem bij zich had. Het was tragisch, maar die aula vol met zonnebloemen gaf een gevoel van leven.”

Droste-effect

“Hopelijk zal mijn uitvaart in Italië zijn. Het maakt niet uit waar: Umbrië, Toscane, Sicilië. Ik zou het liefst in Italië willen wonen. Dat is een omgeving waar ik mij meer thuis voel dan in Nederland. In Italië is het vanzelfsprekend dat je er bent én het is ook goed ‘dat je bent zoals je bent’. Warmte, gevoel voor humor, de liefde voor schoonheid, cultuur en natuur, alles is mooi. Ik ben me er veel minder bewust van mijzelf, dat ben ik in Nederland wel. Van kleins af aan heb ik altijd zo'n Droste-effect gehad. Zelfs in mijn dromen: ik kijk naar mijzelf en zie dat ik naar mijzelf kijk. In Italië voel ik mij welkom, die droom wil ik verwezenlijken!”

Uitvaart buiten

“Het afscheid bij het graf mag midden in het Toscaans landschap zijn. Buiten dus en niet in een uitvaartcentrum, een beetje zoals je in Amerika ziet. Daarvoor wil ik een Mis op een traditionele manier: met een pastoor en koor. We zijn uit stof ge-

maakt en ik wil weer stof worden, daarom wil ik een begrafenis. De kunst speelt geen rol in mijn uitvaart. Als mens ben je een passant op aarde en de kunst heeft juist eeuwigheids-waarde. Een mooi klassiek sculptuur op mijn graf zou wel mooi zijn, dat past binnen de traditie van de Italiaanse graf-cultuur. Ik denk soms na over hoe ik zou willen sterven. Het liefst zou ik zomaar dood neer willen vallen... Ik zou het zo erg vinden om af te takelen en demont te worden, dat ik afhankelijk word van anderen. Euthanasie verlenen vind ik voor een arts heel zwaar, in feite gaat het zo tegen de beroepscode in! Ik lever liever tien jaar van mijn leven in en dat ik dood neerval dan dat ik tien jaar langer leef en steeds meer aftakel.”

Positief

“Ik hoop dat ik straks, in de herinnering van mensen om mij heen, iets betekend heb. Dat je vriendschap en liefde deelt: dat is het belangrijkste. Gelukkig ben ik zo sterk dat ik wat heb kunnen doen met alle positieve én negatieve ervaringen in mijn leven. Ondanks alles ben ik er sterk uitgekomen, ik vind ook dat je er het beste van moet maken. Ik heb uiteindelijk het leven naar mijn hand gezet.”

Reageren

Wilt u reageren op dit interview? Uw reacties zijn welkom via helen.teunissen@matrice.nl

Van wieg tot graf

Om de dood bespreekbaar te maken krijgt elke geïnterviewde, voorafgaand aan het gesprek, de volgende vragen voorgelegd:
 * Wat heeft u het meest geraakt in een uitvaart die u bijwoonde?
 * Welke (heel) bijzondere wens heeft u voor uw uitvaart?
 * Hoe wilt u herinnerd worden tijdens de uitvaart?
 Natuurlijk gaat het gesprek daarmee over het leven: wie bent u, wat is belangrijk voor u, hoe bent u opgegroeid. Tezamen met de bovengenoemde vragen wordt het daarmee een gesprek over de wieg tot en met het graf...